

længer kan berolige sig med Troen paa det Umulige i en Krig mellem de to tydske Stormagter," maa derfor tilbagevise som aldeles uberettiget. Dertil har Rigstaadets Folkething ikke kunnet tage noget Hensyn ved Behandlingen af Krigsministeriets Budget, og det har ogsaa med god Høie ikke ladet de i denne Anledning fremkomne Udtalelser træde ud i Livet i Form af Beslutninger. Det er Regjeringen, der bærer Ansvaret baade for hvad der skeer, og hvad der forsømmes i denne Retning, og som kan have et langt bedre Overblik over Forholdene, end de Mænd, der ikke ere indviede i de diplomatiske Mysterier; den bør derfor tage Initiativet, naar de politiske Forhold true med at antage en saadan Charakter, at Landets Velferd fordrer overordentlige Forholdsregler. Det er Regjeringens Pligt, at drage Omsorg for, at dette skeer i det rette Øieblik, hverken for tidligt eller for seent. Naar den i en bevæget, politisk Tid henvender sig til Folkerepresentationen og forlanger de nødvendige Pengemidler, har den befriet sig for Ansvaret, og først naar Folkerepresentationen har negtet at fyldestgjøre de til den rettede Krav, er der Grund til at angribe den. Men „Berlingske Tidende“ bør vide, at det have vore lovgivende Forsamlinger ingenindsen gjort.

Dr. G. Winthers Forsatningsforslag er, saaledes som man kunde vente, idag blevet negtet Overgang til anden Behandling med 64 Stemmer mod 4, efterat baade Conscilspræsidenten, Wille, J. M. Hansen og Krabbe havde udtalt sig imod det.

Nof en Uge er hengaaet, og det er endnu stedse ligesaa vanskeligt som tidligere at sige, om der vil udbryde en Krig i Tyskland eller ikke. Efterretningerne ere meget upaalidelige og modsigende, medens det dog maa betragtes som en afgjort Sag, at Fredsudsigtene i Løbet af det sidste Par Dage ingenlunde ere blevne lysere. I Wien fastholder man de i Depechen af 31te Marts indeholdte Forordninger, paa hvilke Bismarck har givet et undvigende Svar, som dog ikke opgiver en eneste af Preussens tidligere Forordninger, medens der endnu ikke er Tale om at give Østerrig noget andet Bederlag end en Pengesum for Afstaaelsen af dets Medieendomsret i Hertugdømmene. De østerrigske Blade vare dog et Øieblik tilbøjelige til at antage, at den russiske General Richters Sendelse til Keiser Franz Joseph muligvis kunde føre til et Omslag i Situationen. Det viser sig imidlertid nu, baade at denne Sendelse er mislykket, og at Rusland ikke er fremkommet med noget bestemt Forslag, men kun har udtalt sig i almindelige Udtryk til Gunst for Fredens Opretholdelse. Østerrig synes nu især at have fastet sin Opmærksomhed paa Forbundets Holdning. I denne Henseende indeholder „Debatte“ vigtige Oplysninger. Ifølge den officieuse Avis skal Grev Mensdorff-Pouilly af flere af de anseelige Stater og navnlig af Kongeriget Sachsen have modtaget bestemte Erklæringer, der indeholde deres fuldstændige Tilslutning til de i den østerrigske Note af 31te Marts indeholdte Ansøelser. Bismarcks Svar fremkaldte atter en Note fra Østerrigs Side, hvori der forlangtes, at Preussen skulde ophøre med sine Røstninger, og fra Berlin skrives til „Smb. Nachr.“, at denne Note sikkert vil føre til hele Armeens Mobilisering, hvortil Ordren efter al Sandsynlighed endnu i denne Uge vil blive givet; samtidig hermed beklager „Kreuz.“ sig over den skarpe Tone, hvori denne Note er affattet, og erklærer uden videre, at Østerrig maa have opgivet Tanken om en fredelig Løsning, da et saadant Sprog kun føres af en Magt, der ønsker et Brud.

Medens det diplomatiske Forhold mellem de to tydske Stormagter er af en saadan Bestaafenhed, har Grev Bismarck udført et nyt Træk paa det politiske Skakbræt, der synes bestemt til at gøre Forholdene endnu mere forviklede. Den samme Grev Bismarck, der nys fortolkede Overenskomsten i Gastein som en Alliance mellem Preussen og Østerrig for at bekæmpe Revolutionen, og som træder Forsætningen under Fødder i sit eget Fædreland, er d. 9de April optraadt i Frankfurt med et Forslag om en Reform af den tydske Forbundsforfatning. Junkerpartiets Ansører vil nu oprette et tydsk Parlament, valgt ved umiddelbare Valg og almindelig Stemmeret, altsaa paa det mest demokratiske Grundlag! Dette Forslag kan neppe være alvorligt meent, men synes kun beregnet paa at vække Splid mellem Herterne i Mellemstaterne, der nære frygt for deres Tilværelse, og Folket, der sovrner for Tysklands Enhed. Forslaget har i ethvert Tilfælde et Øieblik bortdraget den offentlige Opmærksomhed fra Striden mellem de tydske Stormagter, som imidlertid ifølge Beretninger fra Wien og Berlin af al Magt fortsatte deres Krigsforberedelser.

Paa samme Tid drøftes de politiske Combinationer, som en Krig vilde fremkalde, med stor Iver i den franske og engelske Presse, medens „Times“ dog endnu stedse troer paa Fredens Opretholdelse. Alt, hvad der fremføres om dette Punkt, kan naturligvis kun betragtes som Gissninger, men naar man i Almindelighed synes at troe, at det paa den ene Side af Rusland dækkede Preussen tillige skulde have sikret sig Bistand af Italien, hvis Opgave det vilde være at falde Arvefjenden i Ryggen, naar Krigen først var begyndt ved den schlesiske Græns, saa stemmer det kun lidt overens med Wiencabinetets traditionelle Forsigtighed, at drive Krigspolitik og virkelig optage en Kamp under saa ugunstige Forhold, i det Høieste understøttet af Mellemstaterne, dersom Omsorgen for deres Til-

værelse virkelig skulde kunne bevæge dem til at optræde saa energisk. En Correspondent i Paris til „L'Indépendance Belge“ omtaler en ganske anden Combination, ifølge hvilken Østerrig skulde have sikret sig Frankrigs og Italiens Bistand og samtykke i at afstaae Venetien mod til Gjengjæld at komme i Besiddelse af Schlesien og Storhertugdømmet Posen, der skulde erobres fra Preussen. Skjøndt den omtalte Correspondent forsikrer, at han osjer af en god Kilde og endog gaaer saa vidt, at han paaftaer, at Prinds Napoleon har faaet det Hverv at føre Underhandlingerne herom med Italiens Konge, betragte vi dog denne Meddelelse med stor Mistillid, skjøndt den synes at staae i en vis Forbindelse med de fra Italien kommende Efterretninger, som gaae ud paa, at man i Florens vil betænke sig to Gange, førend man indgaaer en Alliance med Preussen, medens man derimod dog stadigt venter paa, „at Noget vil dukke op.“ „Italie“ meddeler saaledes en Samtale, som Kong Victor Emanuel for kort Tid har ført med nogle Notabiliteter i Mailand angaaende Venetien. Kongen skal ifølge den nævnte Tidendes Paaftand have ført et Sprog, der uden at være krigerisk, dog var af den Bestaafenhed, at det valte de største Forhaabninger med Hensyn til Besiddelsen af denne Provinds, og har antydet, at en eller anden vigtig politisk Combination var paa Bane, som enten kunde føre til Krig eller til Fred, men som paa den ene eller den anden Maade vilde befrie de undertrykte italienske Provindser fra det østerrigske Nag.

I England agiteres meget stærkt til Gunst for Valgreformbillen. I London træffes Forberedelser til en storartet Demonstration; man vil afholde et Folkemøde, i hvilket man forsikrer, at over hundredtusinde Personer ville deeltage. Lignende Demonstrationer forberedes ogsaa i de fornemste Stæder i England, især i Manchester og Liverpool, hvor Reformforslaget navnlig tæller begejstrede Tilhængere. Gladstone er gjentagne Gange personlig optraadt paa Møder, afholdte af Reformveemnerne, og har med stor Stykke udtalt sig for Nødvendigheden af at gennemføre Ministeriets nu i saa mange Aar forhalede Forslag. Man venter nu, at det vil faae en svag Majoritet i Underhuset, saa at Ministeriets Bestaafenhed idetmindste foreløbig vil være sikret.

„Augsb. Zeit.“ vil vide, at Conferencen i Paris, der er sammentraadt for at ordne Donauyrstendommernes Anliggender, har udsat sine Møder paa ubestemt Tid paa Grund af det betænkelige Forhold mellem Østerrig og Preussen, og fordi Begivenhederne i Tyskland let vilde kunne faae Indflydelse paa de Beslutninger, der vilde blive tagne med Hensyn til disse Yrstendommer. Om denne Efterretning end lyder mindre sandsynlig, maa det dog sikkert betragtes som en afgjort Sag, at Conferencen, førend den udsatte sine Møder, har udtalt sig for det ottomanske Riges Integritet og for dets Overhojedsret over Donauyrstendommerne. Lyriker rustet i dette Øieblik meget stærkt for at hævde denne Ret.

M.

Dronning Sophie Amalies Smykkekrin.

I Aaret 1683 var Sorgen, den Sjette i Rækken af Fredrik III's og Sophie Amalies otte Børn og født den 21de April 1653, bleven formalet med den engelske Prindsesse Anna, Hertugin af Yorks yngste Datter. To Aar derefter besteg Hertuginen under Naam af Jakob II den engelske Throne. En Fremtid, rig paa Glands og Glæde, syntes da vel at maatte ligge aaben for den danske Kongesøn; men hvad haab denne i saa Henseende kan have næret, da blev det tilbøjelige bittert sluffet, thi Krænkelse, Tilfidsfættelse og alskens Sorger vare som oftest de Gaver, den lunefulde Skjebne lod ham blive tildeelt næsten ligesaa det Øieblik af, at hans Hustruens Hader var bleven beklædt med Purpuren.

Kong Jakobs Herferd varede kun tre Aar. Ude af Stand til at føle med sit Folk og for sit Folk, idet han var en bigot og fanatisk Tilhænger af Katholicismen, der var den engelske Nation en Pest og Vederstyggelighed, maatte han i sin hensynsløse og utæmmelige Lidenskablighed snart væbne Alt imod sig, endog Medlemmerne af den Slægt, hvis oplyste Hoved han selv var, forudsat at der hos dem endnu fandtes nogen Gnist af engelsk Nationalfølelse. Prinds Georg og Anna vare Protestanter med Liv og Sjæl; deraf opstod selvfølgelig et spændt Forhold til Kongen, et Forhold, der forgiftede deres Dage, indtil han, som fredløs Plygtning, maatte forlade sit Rige, medens hans anden Sviger søn Wilhelm indtog det ledigblevne Kongesæde. Men heller ikke under Svogerens skulde Prinds Georg danne sig paa Kloster. Skjøndt engang i Liden bestemt til at bestige Thronen, blev dog hans Gemalinde ved mange Leiligheder krænkert af sin Søster og Svoger; dette gif da naturligvis ogsaa ud over hendes Gemal, og hvor pinligt det hele Forhold har været for dem begge, hvilke Krænkelse og smaalige Tilfidsfættelse de ideligt have været udsatte for, det kan man blandt Andet see af Prinds Georgs Brev af 9de Jan. 1693, der findes i Nye Danske Magazin IV B. S. 310 og flg., og antages at være skrevet til den beklædte Christian Siegfried v. Plessen, i mange Aar en tro Ljener og Ven af Prindsen og siden under Titel af Rentekammerpræsident Bestyrer af Siamtserne under Christian V.

I dette Brev, der er skrevet til en fortrolig Ven, finder man en uforbeholden Afklaring af hele det ubehagelige, glædetomme Liv, som den stakkels godmodige Prinds førte under sin ligesaa mægtige, som mærkelige og storlaaede Svoger og Svogers Dræninger; man mærker ligesom, at han stundom gisper efter Luft. Saa døde Wilhelm i Aaret 1702 og Anna kom paa Thronen. Nu var da Prindsens Sorgen kommen paa en grøn Green; som Englands Dronnings Egtfælle blev han opheiet til megen Hæder og blev Hænderhaver af mange Værdighedsposter — men kan Glands og Hæder stange Sorgen ude? Og hvo har talt hans Suk — skjøndt kun 55 Aar gammel og engang Hader til 17 Børn, sank han modig og barnløs i sin Grav.

Iblandt flere tiloversblevne Mindre fra hin Tid bevarer den chronologiske Samling paa Rosenborg det her afbildede Smykkekrin. Det er en Gave fra Dronning Anna til hendes Svigermoder Enkedronning Sophie Amalie, og har i flere end en Henseende stort Værd.

Skrinet's Længde udgjør forneden 18, men foroven 15 Tommer; det har en Brede f. n. af 14, f. o. af 12 Tommer og en Høide af omtrent en halv Alen. Materialet, hvoraf det er forarbejdet, er hovedsagelig Sølv, men Laaget og Siderne gjennembrydes paa flere Stæder af fletne Krystaller. Disse, der ere 15 i Tallet, og hvoraf nogle have en betydelig Størrelse, ere fordeelte saaledes, at der i Laaget findes fem (nemlig i Midten en stor ottekantet, paa hver af Kanterne en mindre af oval Form), medens de ti øvrige ere anbragte paa Skrinets Sider (to paa hver af Længdesiderne, tre paa hver af Breddesiderne). Igennem disse Krystaller kastes, som igennem Ruder, Lyset ned paa Bundens indvendige Flade, der viser os et Relief i smukt drevet Arbejde, forestillende Paris' Dom. Skrinet holder paa fire forgyldte, med Granater prydede Fødder. Desuden findes der rundt om Krystallerne paa Laaget og Siderne et betydeligt Antal temmelig store Granater, ialt 62; men hvad der dog navnlig bidrager til at forhøje Skrinets Værdi i en overordentlig Grad, er den utallige Mængde Diamanter, der overalt glimter os imøde. Om Krystallerne og Granaterne bugter der sig nemlig et rigt Skjønsværk, Blomster, Blade og andre Ornamenteer, hvoraf flere forgyldte. Næsten hvert Blad og hver Knop omfatter nu en Diamant, saaledes at Antallet beløber sig til Tusinder.

Jor 1794 blev dette Skrin opbevaret paa Christiansborg, og der fortælles, at det i den første Tummel og Forvirring under Slottets Brand var faldet et langfingret Indvid i Hænderne, som derefter uhindret var kommet ud af Slottet med sit Bytte. Paa Amagertorv stødte Indvidet imidlertid paa en anset Borger, der strax anede Uraad, men foretrak at afhjæbe Typen Skrinet til en billig Pris, istedetfor at gjøre Larm og Anstret, hvorved det kunde besnyltes, at Typen skulde kaste den kostbare Gjenstand fra sig ned paa Steenbroen og derved beskadige den. Borgeren, Bogtrykker Schulz, afleverede derpaa strax den frelste Skat til rette Bedkommende.

C. A.

Svendborg.

Paa Byens Sydostkant ved det delige Svendborgsund ligger, omkrandsket af Bakker og Skove, Byen Svendborg, skjæret mod Syd og Øst af Verne Thorseng og Thors, hvor efter Saxos Beretning Leirekongen Helge paa et af sine Vikingetog traf Urja, der fødte ham Nolf Krake, og efter hvis Moder Thora den skal have sit Naavn. Ogsaa Svendborgs Oprindelse har man villet føre tilbage til den fjerneste Oldtid, og lærde Mænd have udlædt dens Naavn fra Svend Tveskjæg, der skal have lagt den første Grund til Byen ved det Speider-taarn, som han efter gamle Sagn havde ladet bygge der, hvor nu Bruckirke staaer, og hvorfra han kan have haft godt Udlik over Sundet og Haabnen til forbitrede fredelige Rjødmands-fætter. Ja selv en af Byens Gader, Skattergaden, har man meent skyldte de Skottes Naavn og Oprindelse, som efter den skotske Historieforfatter Hector Boetius' Vidnesbyrd skulle have hjulpet Svend til sit Fædrenerige, da han efter en uheldig Kamp med den svenske Konge Erik Scirfal havde maattet flygte hjemmefra. Men disse Gissninger hvile paa en saare usikker Grund, og deres eneste Hjemmel var en Kilde, der nu er forsvunden, en Taale nemlig, der engang har haengt i Bruekirke, og som bar en versificeret Indskrift af den lærde Nicolaus Helvaderus, der 1611 blev fordrøven fra sit Præstesæde i Alabnraa og nedfattede sig i Svendborg. Efter Pontoppidans Danske Atlas lyder Indskriften saaledes:

Svend Tingkæg Konning med stor Vre,
Der han monne Danmarks Krone bære,
Et Tusind og ved den Trændt,
Efter man at frive begyndt,
Fra Christi Guds Sønns Fødsels Tid,
Svendborg han bygte med stor Bliid,
Paa dette Sted som Kirken staaer, etc.

Wedel Simonson antager derimod Svend Grathe for Byens Stifter og mener, at han, for at beskytte den mod vendiske Sørøvere, har bygget en fast Borg paa det samme